

МАТЕРІАЛИ
VI НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ

«Методологія сучасних наукових досліджень»

Харків 2009

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди

**МАТЕРІАЛИ
VI НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

«Методологія сучасних наукових досліджень»
(30-31 жовтня 2009 р., м. Харків)

Харків
2009

ББК 74.200.30

М 25

**За загальною редакцією
академіка АПН України, доктора педагогічних наук,
професора І.Ф. Прокопенка**

**Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди
(протокол № 10 від 01.10.2009 р.)**

**Матеріали VI науково-практичної конференції молодих учених
«Методологія сучасних наукових досліджень» (30-31 жовтня 2009 р., м. Харків)
/За заг. редакцією акад. І.Ф. Прокопенка. – Харків: ХНПУ, 2009. – 104 с.**

У збірці представлено матеріали конференції молодих учених – докторантів, аспірантів, магістрантів, здобувачів наукових ступенів, студентів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам методології і методів сучасних наукових досліджень. Розкриваються філософські аспекти організації наукових досліджень, питання системи загальнонаукових методів дослідження і специфічних методів дослідження в природничо-математичних, економічних, гуманітарних науках, педагогіці та психології.

Для науковців, докторантів, аспірантів, викладачів, магістрантів і студентів вищих навчальних закладів.

ПОШУК ЕФЕКТИВНИХ МЕТОДІВ ЗБОРУ ТА ЗАСВОЄННЯ ІНФОРМАЦІЇ: ШВИДКОЧИТАННЯ

Андрій Прокопенко

Кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інформаційних технологій, проректор з наукової роботи ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Науково-технічний прогрес відкрив людству доступ до колосальних об'ємів інформації, але разом з тим перед нами постало проблема браку часу на обробку та засвоєння інформації. Дослідження Західних країн продемонстрували, що для того, щоб людина виросла достатньо інтелектуально розумною, добре орієнтувалась у питаннях з різних сфер життя, була конкурентоспроможною на ринку праці, то у програму навчання в середній школі необхідно закладати таку кількість інформації, що середньостатистичному школяру знадобиться близько 20 годин щодобово на якісне виконання завдань, при чому більша кількість часу піде на прочитання та запам'ятовування потрібної інформації. Тому перед нами гостро стоять питання пошуку більш ефективних методів збору, та засвоєння інформації, таких, як швидкочитання та ейдетика (розвиток пам'яті).

Перші спроби дослідження процесу читання були зроблені французьким вченим Жевалем, що в 1879 році досліджував рух очей при читанні. Але постійну увагу раціоналізації читання почали приділяти лише з 20-х років минулого сторіччя. З того часу дослідження та використання на практиці швидкого читання отримали широке поширення у всьому світі. Були створені національні та міжнародні організації, що досліджують питання раціонального читання і координують всі напрямки у цій області.

В загальному вигляді швидкочитання є набором методик, які допомагають збільшити швидкість читання без значного зниження сприйняття тексту. Основним методом є стримування внутрішньої артикуляції (проговорювання), тобто читач візнає слово, але не вимовляє його про себе. Кожен читач володіє тими чи іншими методами швидкочитання: як правило, людина не проговорює кожну літеру окремо, а вимовляє все слово цілком. Встановлено, що швидкість, з якою мозок оброблює інформацію, яка надходить, приблизно в 4 рази вища за звичну швидкість читання. А ось як мозок весь час повинен мислити, то при звичному читанні мозок встигає запустити асоціативний процес, що перешкоджає якісному запам'ятовуванню інформації. Висока швидкість читання значно зменшує кількість мимовільних асоціацій, тобто допомагає кращій концентрації та розумінню тексту.

На базі нашого Національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди були проведенні цікаві наукові дослідження, які довели, що між швидкістю читання та успішністю в навчанні існує кореляція: серед студентів,

що читають швидко, 53% навчаються добре і відмінно, а серед студентів, що читають повільно, лише 4%.

Швидкість читання середньостатистичного читача складає 120 – 200 слів за хвилину. Після оволодіння технікою швидкочитання швидкість читання може зрости в 2–3 рази, залежно від природних даних читача, тобто людина зможе читати і добре засвоювала текст зі швидкістю 500 – 600 слів на хвилину.

У Великій Британії щороку проводиться чемпіонат світу зі швидкочитання. Учасники чемпіонату демонструють приховані можливості людського розуму та встановлюють унікальні результати. Наприклад, всього сорок сім хвилин знадобилось шестикратні чемпіонці світу зі скорочитання Енн Джоне, для того, щоб прочитати заключну книгу Джоан Роулінг про Гаррі Поттера (книга містить 635 сторінок).

Ми живемо у час постійного руху, високих швидкостей, тому людство повинно пристосуватись до нових вимог часу, ставати більш мобільним та оволодівати навичками, що допоможуть встигати на роботі, в навчанні, у суспільному та особистому житті.

СПІВПРАЦЯ МВФ ТА УКРАЇНИ: БОРОТЬБА З НАСЛІДКАМИ СВІТОВОЇ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ

Ірина Прокопенко

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри економічної теорії
ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Міжнародний кредит є формою руху позичкового капіталу між країнами, що відіграє роль міжнародного купівельного та платіжного засобу. Першочерговими чинниками розвитку міжнародного кредиту стали глобалізація світогосподарських зв'язків та науково-технічна революція.

Міжнародні валютно-кредитні й фінансові відносини регулюються міжнародними фінансовими інститутами, що мають на меті стабілізацію світової економіки, регулювання міжнародних фінансів, розробку та впровадження міжнародної валютно-фінансової політики. Головними міжнародними фінансовими організаціями є спеціалізовані інститути ООН – це Міжнародний валютний фонд (МВФ), група Всесвітнього банку, Світова організація торгівлі (СОТ).

Міжнародний валютний фонд, МВФ (International Monetary Fund, IMF) створено з метою регулювання валютно-кредитних відносин держав-членів і надання їм фінансової допомоги у вирішенні проблем. МВФ є інституційною основою світової валютної системи, його діяльність набула універсального характеру. Рішення про заснування МВФ було прийнято на Бреттон-Вудській конференції 1944 року. Фактично ж свою діяльність Фонд розпочав у 1947

Зміст

ВСТУПНЕ СЛОВО.....	3
МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ	4
<i>Антоненко Г.М.</i> Про використання підручника Д.М. Сінцова «Елементарний курс інтегрування диференціальних рівнянь» у навчальному процесі	4
<i>Балацінова А.Д.</i> П. Каптерев про педагогічну підтримку обдарованих учнів	5
<i>Белоус А.В.</i> Подражание и традиция в ранней лирике Д.С. Мережковского	6
<i>Быкова И.В.</i> Основополагающая функция биографического метода в изучении «Записок кавалерист-девицы» Н. Дуровой	7
<i>Білаш А.О.</i> Типи економічної поведінки учнів загальноосвітньої школи.	8
<i>Борисов В.А.</i> До питання аналізу наукового тексту.	9
<i>Бочарова К.М.</i> Формування компаративних умінь у майбутніх учителів іноземної мови в умовах їх підготовки до ВНЗ	11
<i>Бровко Г.В.</i> Інноваційна діяльність як умова розвитку особистості	12
<i>Будко А.В.</i> Емпіричні методи дослідження розвитку культури діалогічного спілкування	13
<i>Велентій Н.С.</i> Системный метод литературоведческих исследований Ю. Селезнёва в разработке проблемы «Достоевский – литературный критик»	14
<i>Веденникова Т.В.</i> Наследие Н.Н. Страхова как предмет современных научных исследований: библиометрический анализ	15
<i>Ворохсіт В.В.</i> Виховний потенціал християнської етики у формуванні життєрадісності й оптимізму в дітей	16
<i>Герасименко Е.М.</i> Гендерные исследования в лингвистике	18
<i>Грезін О.В.</i> Система методів дослідження в суспільних та економічних науках	19
<i>Гудзловенко К.С.</i> Художня література як засіб формування толерантності в учнів молодшого шкільного віку	20
<i>Дегтяр Г.О.</i> Правове регулювання припинення шлюбу у міжнародному приватному праві	21
<i>Довженко Т.О.</i> Стереотипи сімейного виховання	23
<i>Єсьман І.В.</i> Видання навчальних посібників та наукової літератури для батьків (50-70ті роки ХХ сторіччя)	24

Житомирський Д.В. Цілі і форми діяльності самоврядних дитячих і молодіжних громадських організацій в Україні і світі	25
Зоріна М.О. Сучасні методи педагогічного дослідження на основі інтеграції наукових галузей	26
Ігнатьєва А.І. Я.П. Ряппо про напрями реформування української системи загальної освіти у 20-і роки ХХ століття	28
Казачінєр О.С. Наступність у роботі ДНЗ та початкової школи щодо надання допомоги дітям, які мають труднощі в навчанні	29
Карпенко Н.О. Функціонування неподільних дієслівно-іменникових сполучк у публіцистичному стилі	30
Карюченко Д.М. Формування у старшокласників культури дозвілляової діяльності як педагогічна проблема	31
Киреев О.В. Самоосвіта – один з видів самореалізації майбутнього вчителя	32
Кізім М.В. Післядипломна педагогічна освіта і Болонський процес	33
Коваленко О.А. Характеристика моделей обдарованості	34
Козлов Е.Д. О некоторых проблемах описания грамматических категорий рода и числа в поэтическом тексте	35
Колосова С.В. Стилизация в драматической сцене Н. Гумилева «Игра»	36
Корж Г.В. Методологія історико-філософського дослідження	38
Кошевая М.В. Общие особенности художественных текстов, созданных отечественными писателями-билингвами на русском языке	39
Кузнецова В.М. До питання про стан студентської науки в українських ВНЗ	40
Ликова І.О. Анatomічна будова травного тракту крижня (<i>Anas Platyrhynchos L.</i>)	41
Лобзова С.Л. Диалогический дискурс как объект лингвистического исследования	43
Лу Шаньшань. Организация и содержание практической подготовки будущих учителей начальной школы в КНР	44
Маріна О.В. Використання прямого методу навчання англійської мови у вищому навчальному закладі в контексті інтеграції України до європейського освітнього простору	46
Маслюк А.О. Засади професійно-педагогічної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови	47
Мащенко І.Л. Проблеми вивчення простого ускладненого речення в початковій школі	48
Микитюк В.О. Тенденції розвитку страхової науки в Україні	49
Микитюк С.С. Сексизм в мові та його елімінація	50

<i>Микитюк С.О.</i> Сучасні напрями досліджень з питання підготовки майбутнього вчителя	51
<i>Міщенко О.А.</i> Особливості лекційного викладання у Московському університеті в період його становлення	52
<i>Мокроменка О.В.</i> Типи шкіл елементарної освіти у Великій Британії у XIX столітті	53
<i>Моргун Ю.О.</i> Розвиток економічної освіти у спадщині українського народу	54
<i>Овчинникова Т.П.</i> Методи вивчення індивідуального стилю письменника	55
<i>Олійникова К.І.</i> Вибір стратегії розвитку вищої педагогічної освіти в Китаї	56
<i>Остапенко Л.П.</i> Особливості керівництва педагогічною практикою студентів	57
<i>Петрова О.С.</i> Методи дослідження в педагогіці та психології	58
<i>Поляков А.О.</i> Юридична клінічна освіта як засіб підвищення конкурентоспроможності національної професійної освіти	59
<i>Поп О.І.</i> Вимоги до педагога, який здійснює соціальне виховання підлітків	60
<i>Поправко О.В.</i> Народне свято як вияв культурного дозвілля: методологічний аспект	61
<i>Прикотенко Т.А.</i> Проблема формування позитивного ставлення до навчання у педагогічній спадщині М.Ф. Сумцова	63
<i>Прокопенко А.І.</i> Пошук ефективних методів збору та засвоєння інформації: швидкочитання	64
<i>Прокопенко І.А.</i> Співпраця МВФ та України: боротьба з наслідками світової фінансової кризи	65
<i>Садегпур Р.</i> Можливі шляхи перекладу ідіом	66
<i>Семеренська О.В.</i> Спільні риси у професійній підготовці соціальних працівників України та Великої Британії	68
<i>Семченко Т.В.</i> Загальна течія професійної підготовки педагогів в Ізраїлі	69
<i>Сінопальникова Н.М.</i> Педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів до застосування інтегрованих форм організації навчального процесу в початковій школі	70
<i>Слюніна О.В.</i> Методологічні засади дослідження індивідуального стилю письменника	71
<i>Смолянюк Н.М.</i> Напрями творчого використання практичного досвіду природничої освіти в сучасній початковій школі	72

<i>Собченко Т.М.</i> Особливості предметних уроків в системі природничої освіти початкової школи у кінці XIX століття	73
<i>Спесивцева Н.М.</i> Основополагающие методы в изучении фантастических жанров в современной литературе	74
<i>Стаканков А.В.</i> Особливості викладання курсу «Основи інтелектуальної власності»	75
<i>Старostenko Т.М.</i> Историческая драматургия Л.А. Мая в свете её интертекстуальности	77
<i>Таможська І.В.</i> Теоретичні аспекти формування навичок аргументації студентів вищих навчальних закладів	78
<i>Тарарак М.Ю.</i> Теоретико-методологические особенности изучения поэзии И. Эренбурга	79
<i>Тарарак А. В.</i> Рецепция творчества Гёте в русской литературе рубежа XIX – XX вв.	80
<i>Троцій Н.П.</i> Обґрунтування системного аналізу як методу дослідження культури безпеки життедіяльності	81
<i>Філатова Л.С.</i> Особливості інноваційних міжособистісних конфліктів	82
<i>Фролова Т.А.</i> Мовний етикет в аспекті комунікативної лінгвістики	84
<i>Хачіров Т.С.</i> Особливості підготовки майбутнього вчителя інформатики в ракурсі перспектив розвитку суспільства	85
<i>Ходикіна Ю.Ю.</i> Особливості роботи психологічної служби ВНЗ	86
<i>Чаус Д.В.</i> Творчий аспект – важлива передумова в методиці навчання образотворчого мистецтва	87
<i>Чернявська М.В.</i> Використання українського народного декоративного мистецтва в навчально-виховній роботі дошкільних закладів освіти (друга половина ХХ століття)	88
<i>Чупринін О.О.</i> Джерела поповнення лексико-семантичної групи „гроші” в українській мові	90
<i>Юй Фей.</i> Духовное совершенствование подростков средствами музыкального образования в Китае (исторический аспект)	91

Наукове видання

**МАТЕРІАЛИ
VI НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ
«Методологія сучасних наукових досліджень»
(30-31 жовтня 2009 р., м. Харків)**

**За загальною редакцією
акад. Прокопенка Івана Федоровича**

**Відповідальний за випуск: Юр'єва К.А.
Комп'ютерна верстка: Тааров Д.Є.
Коректор: Ночвіна О.В.**

**Підписано до друку 27.10.2009. Формат 60x84 1/16
Папір офсетний.**

Гарнітура Times New Roman.

**Друк офсетний. Ум. друк. арк. 6,5. Обл.-вид.арк. 5,3.
Зам. № 125. Тираж 300 прим. Ціна договірна.**

**Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди.
Україна, 61002, м. Харків, вул. Артема, 29.
Видавець СПДФО Прокопенко Г.Є.
Свідоцтво про державну реєстрацію:
Серія ДК № 1635 від 25.12.03 р.
Ліцензія № 1413900866.**

Україна, 61002, Харків,
вул. Артема, 29